

શ્રી ગણેશાય નમઃ

ભજનાવળી.

જેની અંદર સ્વર્ગની નીસરણી, સીતાજીના
મહીના, કેલકથા, કાચબા કાચબીનું ભજન.

જાણી પ્રસિદ્ધ કર્તા,

મહાદેવ રામચંદ્ર જગુપ્તે

ત્રણ દરવાજા-અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૪ થી.

પત્ર ૪૦૦૦

સંવત ૧૯૭૪.

સને ૧૯૧૮.

અમદાવાદ-વિજય પ્રવતેક પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
પટેલ મોહનલાલ મગનલાલે છાપ્યું.

કીંમત ૦-૧-૦

ગુજરાતી કાવ્ય પ્રસાદી

કબીર કાવ્ય.

આ પુસ્તક ફક્ત એકજવાર વાંચવાથી ને વારંવાર વાંચવાની પ્રેરણા થાય એવો એમાં અદ્ભૂત રસ છે, આમાં સામર્થ્યઅંગ, સ્મરણઅંગ, ચિતાવતીઅંગ, જીવનમૃતકઅંગ, કામઅંગ આદિ ૨૦ અંગ છે અને તે એકથી એક એવા અદ્ભૂત છે કે તેનો ખરો ખ્યાલ વાંચવાથીજ થશે, શિવાય આમાં નીચે જણાવેલાં ત્રણ સુંદર ફોટોગ્રાફિક ચિત્રો આપેલાં છે. (૧) કબીરને ગુરૂની પ્રાત્ની. (૨) કબીરના અદ્ભૂત ચમત્કારથી કાજી સાહેબે ચિડાઈ જઈ બાદશાહ માર્ફત કબીર સાહેબને બોલાવી તેમને લોહાની પેટીમાં પૂરી ઉપરથી મજબૂત તાળું લગાડી તે પેટીને ઉંડા પાણીમાં ડુબાડી દેવી અને બીજી બાજુએ કબીર સાહેબનું સમાધી અવસ્થામાં પાણીપર તરવું (૩) કમાલના મૃતદેહને બાદશાહની સમક્ષ મુઠે ઉઠા કુદરતકે કમાલને એમ કહી સજીવન વગેરે ચિત્રોના દેખાવો ખાસ જોવા લાયક છે, સર્વ સાધારણોની સગવડ ખાતર આ પુસ્તક ગુજરાતી અક્ષરમાં છપાવ્યું છે. કાગળ જ્વેજ ઉંચા પાકા પુઠા ઉપર કબીર સાહેબનો રૂપેરી વરખથી છાપેલો ફોટો. બાંધણી મજબૂત હોવા છતાં કિંમત માત્ર રૂ. ૧૧૧ પોસ્ટેજ માફ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક: ૭૭૫૪ દર્શક:

પુસ્તકનું નામ અન્નપૂર્ણ

વિષય ૬- : ૧૨૧

ભજનાવળી.

સ્વર્ગની નીસરણી.

ધન ધનરે આજે ધારણુ ધરીયાં, દયા કરીને મંદીર આવોરે રામ. ધરમરાજ ધરમ પુરીમાં બેઠા, વૈશ્ણવની વારતા કરોરે રામ.	૨
પાપી પાપાંડીને બાંધીને લાવો, વૈશ્ણવની રક્ષા કરજોરે રામ. એમ કરીને ચાર જમડારે ચાલ્યા, મૃત્યુ લોકમાં આવ્યારે રામ.	૩
પાપી પાપાંડીને કેમ ઓળખીયે, વૈશ્ણવ જન કેમ ઓળખીયેરે રામ. સવારના પહોરમાં નહાવું ને ઘોવું, પુન્ય ને દાન કાંઈ કરવાંરે રામ,	૪
એ એધાણીએ વૈશ્ણવ જાણવા, પાપી ચંડાળ બાંધી લાવોરે રામ. એમ કરીને ચાર જમડારે ચાલ્યા, રાજના હાડમાં પેઠારે રામ.	૫
પહેલોરે કહે છે હું તો તાવજ થઈય, રાજના હાડમાં પેસુરે રામ.	૬

ખીજેરે કહે છે હું તો વેદજ થઈશિ,	
રાજની નાડીઓ જોડેરે રામ.	૧૦
ગીજે કહે હું તો જોશીરે થઈશિ,	
રાજના જોશ જોડેરે રામ.	૧૧
ચોથોરે કહે છે હું તો શીડીઓ થઈશ,	
ખજરે હાટ કાઢી ખેસુરે રામ.	૧૨
એમ કરીને ચાર જમડારે ચાલ્યા,	
રાજના હાડમાં પેદારે રામ.	૧૩
રાજની ઢાસી તો વધદ પોકારે,	
વધદના વધદ ખોલાવોરે રામ.	૧૪
મંછારામ વધદ તમે અહીંજ આવો,	
રાજની નાડીઓ જુઓરે રામ.	૧૫
વાવજ તરીઓ ને એકાંતરીઓ,	
ચોથીઓ જમર ન જાણુરે રામ.	૧૬
એમ કરીને એક પડીકી આપી,	
ત્યાંહાંને ત્યાંહાં ઘડોના થયારે રામ.	૧૭
સગાં વ્હાલાં સરવે ટોળે થઈ બેઠાં,	
અંતરનાં સગાં સોડમાં પેદારે રામ.	૧૮
જીવ જતાં એનો કોઈએ ન જાણ્યો,	
પલકમાં દેહજ પડીયોરે રામ.	૧૯
લીલુડા વાંસની પાલખી ખંધાવો,	
કચકનારા ચારરે રામ.	૨૦
ચાર જણા એની સાથે ચાલે,	
પુરૂષે પાલખી લીધીરે રામ.	૨૧

ચકલા સુધી એને સરવે વળાવે,	
ઢાંલાં વળાવી પાછાં વળીયાંરે રામ.	૨૨
પાછું વાળીને પ્રાણી શું જુઓ છો,	
ક્યાંરે ગયાં સગાં ઢાલાંરે રામ.	૨૩
ઢાલાં વળાવી તારાં પાછાંરે વળીઆં,	
ઢાલી તે વન કેરી કાઠીરે રામ.	૨૪
પહેલે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીયાં,	
ખીજે પગથીએ બાલા દીઠારે રામ.	૨૫
આરે બાલામાં હવે કેમરે ચલાશે,	
હવે તો શી ગતો યાશેરે રામ.	૨૬
બાલા દેખીને પ્રાણી થર થર કંપ્યાં,	
ધુસકે ધુસકે રોવા બેઠારે રામ.	૨૭
બલો જમડો જીવને ફરી ફરી પુછે,	
શારે ક્યાં પુન્ય ને દાનરે રામ.	૨૮
નથી ક્યાં પુન્ય મેંતો નથી ક્યાં દાન,	
દયાનો મારગ સુલી ગયોરે રામ.	૨૯
હુરે શું જાણું આગળ વિપત્ત પડશે,	
જમડા તો માર ધણો મારે રે રામ.	૩૦
લોહાની ગેડીઓ વતી પ્રાણીને મારે,	
ખરકા ને જીમો ત્યાં પાડેરે રામ.	૩૧
ખીજે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીયાં,	
ત્રીજે પગથીએ ગોખર દીઠારે રામ.	૩૨
આરે ગોખરમાં હવે કેમરે ચલાશે,	
હવે તો શી ગતો યાશેરે રામ.	૩૩

જેરે જોડાનાં દાન કર્યા હોય તો, પ્રાણીને પાર ઉતારેરે રામ.	૩૪
જેરે જોડાનો અનુગ્રહ આપ્યો હોય તો, કેને ભાડે આણી આપુંરે રામ	૩૫
ફરી ફરી મને શું રે પુછાછો, નથી કર્યા પુન્યને દાનરે રામ.	૩૬
ભક્ષા તે જમડાને દ્યારે આવી, જુનો જોડો એને આપ્યોરે રામ.	૩૭
ભુંડા જમડાની નજરે પડ્યો તો, ધોલો મારી ખુચી લીધોરે રામ.	૩૮
દૈવના ચોર તારે કાંઈ હતા કેને, ઉત્તમ દેહીઓ તમને આલીરે રામ.	૩૯
ફરી ફરીને હવે મનખો નહી આવે, લક્ષ ચોરશીમાં પડશેરે રામ.	૪૦
ત્રીજે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીઆ, ચોથે પગથીએ ભુખો લાગીરે રામ.	૪૧
આરે ભુખોમાં હવે કેમ ચલાશે, હવે તો શી ગતો યાશેરે રામ.	૪૨
ઓ પેલા ઓ પેલા ભંડાર ભરીયા, તેમાંથી શેર અન્ન આપોરે રામ.	૪૩
એકસો ને બે વરસ સુધી કમાયો, ઉખલે ખરડે ખજુંરે રામ.	૪૪
લક્ષાધીપતીરે ભાઈ જેરે કહેવાતો, વહાણો જેને ઘેર ચાલેરે રામ.	૪૫

તેમાંથી કાંઈ તારે હાથે આપ્યા હોય તો, તે તારી સાથે આવતરે રામ.	૪૬
ચંપુ ઝારીઓ તારી કોરેરે મેલશે, ખોખરી દોણી સાથે આવે રે રામ.	૪૭
ચોથે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીયા, પાંચમે પગથીએ રૂધીર દીઠારે રામ.	૪૮
આરે રૂધીરમાં હવે કમરે ચલાશે, હવે તો શી ગતો થાશેરે રામ.	૪૯
જેરે ગાયોનાં દાન કર્યા હોય તો, તારીને પાર ઉતારેરે રામ.	૫૦
નથી કર્યા પુન્ય મેં તો નથી કર્યા દાન, દયાનો મારગ ભુલી ગયોરે રમ.	૫૧
પાંચમે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીયા, છઠે પગથીએ થંભ દીઠારે રામ	૫૨
આરે થંભે પ્રાણીને બાથ ભીડાવો, અડધ બળ્યો અડધ રહ્યા રે રામ.	૫૩
ભાઈરે વધ્ધિમાન તારાં ઉભારે રાખ, તેં તો શાં કરીયાં પુન્ય દાનરે રામ.	૫૪
કિનાળે જેણે પરખો મંડાવી, ચોમાસે આપ્યા વિશ્રામ હોમરે રામ.	૫૫
શીયાળે હગલા ડોટીઓ આપી, ભુખ્યાને ભોજન આપ્યારે રામ.	૫૬
બ્રાહ્મણ શ્રવણને મેં તો સીધારે આપ્યાં, તેને પુન્યે વિમાન મળીયારે રામ.	૫૭

છડે પગથીએ પ્રાણી જેમ તેમ ચઢીઆ,	
સતમે પગથીએ કુંડ દીઠારે રામ.	૫૮
ચોરે બેસીને જેણે ચાડીઆ કીધી,	
જુઠી સાખ્યો ઘણી પુરીરે રામ.	૫૯
એરે પ્રાણીનો પેલા કુંડમાં નાંખો,	
એની તે શી ગતો યાશેરે રામ.	૬૦
કાન ખજુરા એની કાનમાં પેસે,	
હાડીઆ આંખ્યો કોચેરે રામ.	૬૧
સ્વર્ગની નીસરણીનાં સાત પગથીઆં	
ગામ શીખેને જે કોઇ સુણેરે રામ.	૬૨
ભટ પ્રેમાનંદ એમજ કહે,	
વૈકુંઠ તેનો વાસરે રામ.	૬૩

તૈયાર છે ! તાકીદે મંગાવો. તૈયાર છે !

મૃગલોચની અથવા માયા પ્રાખ્યદય—ભાગ ૧-૨-૩-૪
આ નવલકથા વાર્તા પ્રિય વાંચકોને એક વખત
વાંચવાની અમે ખાસ બલામણુ કરીએ છીએ. શુદ્ધ રત્નેહનું સ્વરૂપ
સમજવું હોય, વદાહાર દોસ્તની દિલોગ્ગન દોસ્તીનું દર્શન કરવું હોય,
વેશ્વધારીઓના કલ્પનામાં પણ ન કપજી શકે એવા અવનવા ચમત્કા-
રથી પરિચિત થવું હોય, વીરપુરુષોની વીરતા જોવી હોય તો આ
નવલકથા અવશ્ય વાંચજો. આજે જ મંગાવો.. દરેક ભાગનું મૂલ્ય માત્ર
૧-૮-૦ કુલ રૂ. ૬-૦-૦ પાકું રૂપેરી પૂરું.

મહાદેવ રામચંદ્ર જગુષ્ટે

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

સીતાજીના મહીના.

સખી ખેસતાં કારતક માસ કે કંથ સીધારીયા; અતી ટાઢ કરે ચમકાર શીયાળો આવીયો. સખી સુને નાખી ગયો નીરધાર, મને સુકી પરવર્યો; વધીને થઇ વેરણુ રાત કે જાય ન જવડો.

સખી માગશ્વરે મઠ જાય ખાળાપણુ દોહડું, જેના પીડિ ગયા પર-દેશ સુખ નહિ સોહડું; સખી સુની સુવાની સેજ સુનાં ધર ઓરડા; જેના પીયુ ગયા પરદેશ તેના દીન દોહડા.

સખી પોપ માસપર ભુમી પોતાની સાંભળે; સીતા જુરે એક-લડાં આંચ ઉંચો દુખડાં ભરે. સખી કોઈ આવે કોઈ જાય સંદેશો નાથને; હજી કાગળ ન આવ્યો કાંઈ હરીના હાથનો.

સખી આવ્યો માધ માસ સજ્જન મને સાંભળે; એવો હીમા-ળાનો વાય દેહી મારી થરથરે. સખી પોતાના દીલની વાત કોની કને ખોલીયે; જીવ જોડ્યો રામની સાથ અવરજીવ ન ખોલીએ.

સખી કાગળે પ્રહ્યાં પ્રવ કે નર તમામનાં; પંથ પેહજી વસે નહો પાસ ફુલ શા કામનાં, રડા ગયા વસંતના રાગ હોળી આવી ફુંકડી; જેને વહાલા તણો વિજેગ શેની ભાવે સુખડી.

સખી પીંપળ આવ્યાં પાન નાથ નવ આવીઆ; એવી રીતે પાંચે માસ પીડાર્થી ગુમાવીયા. સખી ચૈતરે માંડ ચીત ચીંતાવુર ચાલતું; ના આવ્યો કાગળ કટકો એક સંકટ જહુ સાલતું.

સખી વૈશાખે વીપરીત વાત હીંમત મારી ના ટકે; પાકી વનમ સાખ ને વ્રાક્ષ સુડા માંહી સાટકે. સખી ઉનાળે હુ વાય અમન અંગ? કરે; હોય નાથ વીખુટી નાર જુરી જુરી તે મરે.

સખી જેઠે સૈયરની સાથ સરોવ ઝીલતાં, નીચ પીડ જતાં
 કરદેશ ઘેર એ નથી ખીલતાં. સખી નાથ વીના નાહી ધોષ અંખોડા
 શું વાળીએ; વીના સ્વામી વપુ શણગાર સકળ હવે ટાળીએ.

સખી આવીયો અષાઢ માસ વધી જળ બળ બહુ કરે; બોલો
 બપોળ્યા પેડ પેડ બોલ અજપો અતી કરે. સખી ઘોર અંધારી
 રાત દમકતી દામની; સુના ધણી વગરના ધોળ સેજો શા કામની.

સખી ભરીયાં સરોવર નીર શ્રાવણ વરસે શરવડે; મારાં બીજાં
 નવરંગ ચીર આંખોથી આંસુ પડે. સખી પોતાના પેડ શું પ્રીત
 કરીને પાળીએ; બીજા નીચ જનોથી તેહ તુરત નેહ ટાળીએ.

સખી ભાદરવે ભરથાર ઉરે અભીલાષીએ; પકવાન અન્ન
 વીવીધ નથી નાથ કહો કેમ ચાખીએ. સખી દુઃખના દશ વીસઆંગેર
 ઠેલીએ ના; એવાં વિઘ્ન પડજો લાખ લાખ માયા નવ મેલીએ.

સખી સાંભળ્યું આસો માસ પથ્થર રામે તારીઆ; સાર ઉપર
 આંધી પાજ વાંદરને ઉતારીયા. રોળી નાંખીએ રાવણરાય સીતા ઘેર
 લાવીઆ; અતી વરત્યો જયજયકાર અયોધ્યામાં આવીયા. આ
 ભરત શત્રુધન લેધ ભેટયા સહુ બાધને રામંઓ હરીનો દાસ, સંભ-
 ળાવે ગાયને નર નારી શીખે સુણે ગાય તેને સુખ સહુ મળે; બાગે
 ભવની ભાવટ સર્વ સુકૃત સ્થેજે ફળે. રૂડા ગાઈને બારે માસ બોલો
 જય રામના; પોતે શ્રીહરી આપ સમરથ પુરે મન કામના.

અથ શ્રી કેલધયો પ્રારંભ.

શેઠ સગાળસા સાધુને સેવે વાણીઓ પાળે વ્રત
 ન મળ્યા સાધુ ને રહ્યા અપવાશી તારવાને આવ્યા તરત;
 કૃષ્ણજી કુડીયા થઇનેરે, વેશ અતીતનો લઇનેરે.
 ચંગાવતીએ ચરણામૃત લીધાં નવરાવીને નાથ,
 પલંગ ઉપર પધરાવીને સ્વામી કીધા સંગાય;
 ખાંતે ભોજન ખીરનાં કીધારે, પીરશીને આગળ દીધાં
 ખીર રોટલી અમે જમતા નથી નથી અન્નનો આહાર,
 માઝન લેક અમે માંસના અહારી એમ બોલ્યા કીરતાર;
 ખાળો વચન બોલ્યા આવુંરે સમજી લેજો સાધુ.
 કસાઇવાડે જઇ કરીને છુપાવી લાવ્યા માંસ,
 ચંગાવતીએ રસોઇઓ સુધારી, પીરસીયો પરસાઇ;
 વાયુ ઢાળે નરને નારીરે જમો તમે દેવ મોરારીરે.
 અમેરે માટી માણસની જમીએ, પર માટી ન પ્યાર,
 અધોર પંથમાં રહેવું અમારે ખેલ ખાડાની ધાર;
 વાણીડા વર્તજ રજશેરે આવી અવીનાશી મળશે.
 માંચું વેચાથી માણસ ન મળે, હઇએથી નહી હાર,
 માત પીતાએ પરીયાણ કીધાં, કેલેઓ સંહાર;
 વાતો તો રહેશે કેલેઓ લાવને લેખે.
 ભણુતો ગણુતો બાચ કેલેઆ, માન હમારી પ્રતીત,
 માત પીતા તારા મારવા બેઠા આંગણે આવ્યો અતીત;
 ધુતારો ધુતીને જાશે રે પછી પસ્તાવો થાશેરે.

એ શું બોલ્યા ગુરુજી અમારા માવીતર છોડ્યાં કેમ જાય,
 નવ માસ જેણે ઉદર રાખ્યો, ગુણુ ઓશીંગલુ થાય;
 ભક્તિ મારી શીરને સાટેરે, શું થાશે મસ્તક માટે.
 હું ભાગું તો ભોમી લાજે, ભોરીંગ ના ઝીલે ભાર,
 મેર સરીખા ડોલવા લાગે આકાશને આધાર;
 મેહેરામણુ માઝા મુકેરે કેલેયો સત્ય ન ચુકે.
 રજરે લખને ત્યાંથી કેલેયો આવ્યો પોતાને અવાસ,
 માતાએ મુખનાં મીઠાં લીધાં નાખીને નીશ્વાસ;
 આવતો ઉરમાં લીધોરે, મારવાનો પરીયાણુ કીધો.
 એ શું બોલ્યાં માતાજી અમારાં નાંખી નીસાસો આજ,
 સકળ મનખો કેલેયાનો માંસ જમે મહારાજ;
 ધન્ય ધન્ય આજનો દહાડોરે, જુગતેથી જીવણુને જમાડો
 માત પીતાએ જાને મળીને છેલ્લું કેલેયાનું શીષ,
 અણુધટી તો એણે કીધી જમાડવા જુગદીશ;
 ખેલ રચ્યો ખરેરે પ્રભુ હવે પારણું કરો.
 નાથ કહે મારી નજરે લાવો, પુત્ર તમારો છે એહ,
 મસ્તકની તમને માયા લાગી છે એમ અવીનાથી કેહ;
 તમે છો નરને નારીરે જીવો મન વાત વીચારીરે.
 ખાડણાં ખાંડો મુખેથી હસા, કોરો પાલવ પેર,
 આંખમાં તમે આંજણાં આંજો, મનમાં ન આણો મેહેર;
 તમે છો સાચાં સતીરે, એમ બોલ્યા જુના જતી.
 મસ્તક લઈ ખાંડણીઆમાં ખાંડે પીતાને વળી માય,
 આંખોમાં એમને આંસુ ન આવે, હરખે હાલરડાં ગાય;
 ભોજનીઆં તો ભાવશું કીધારે, પીરસીને આમળ દીધાં.

સત્યવાદી તમે સાચાં સતી, સત્ય અમારે છે એહ,
 વાંઝીઆનું અમે જમતા નથી, એવું અચીનાશી કેહ;
 તમે છો નરને નારી, જુઓ મન વાત વીચારી.
 સગાળશાના મનમાં ચોરી, બીજું ન મળે બાળ,
 ભગવાન અહીંથી ભુખ્યા જાય તો નીશ્ચે ખુટ્યો કાળ;
 બંદગીઓ તો સંતની કરીએ, નીકર વણ માર્યા મરીએ.
 સગાળશા કહે પુર્વ જન્મનાં પ્રગટ્યાં અમારાં પાપ,
 ગુરુ દુભાએ ગોતરી માર્યા મારેલાં માને બાપ;
 ડુંગરીએ દવ લગાડ્યો, તેં તો મારો ખેલ બગાડ્યો.
 ચંગાવતી કહે પાંચ મહીનાનું મારે છે આધાન,
 ભલે આવ્યા સ્વામી બાવે અમારા તમ સરખું કામ;
 ધણી મેંતો તમને ધાર્યો, તમે મારા ખેલ સુધાર્યા.
 ચંગાવતીએ છરી લીધી પાળી મારી પેટમાંય,
 અચાનક નાઠા ઉઠીને બહુ નામીએ ઝાઝી બાંય:
 સાચી છે ટેક તમારી, મારો હવે દેવ મોરારી.
 કેલેઆને સજીવન કીધો, એઠો રમે છે બહાર,
 પછી સતી બોલ્યાં વીચારી ભુદર દેખે ભક્તિ તમારી.
 બણતો ગણતો આવ્યો કેલેયો લાગ્યો હરીને પાપ,
 માતાએ મેલીડે વધાવ્યો; દૈયે હરખ ન માય;
 દાતારે તો દરશન દીધારે લ્હાવા લાખેણી લીધા.
 સગાળશા શેઠ ચંગાવતીએ એવું ધરાવેલ નેમ,
 બાંણ પ્રતાપે બણે રતનદાસ, તેને તરછોડીએ કમ;
 મોહનજી મળવાને મારેરે, જવું વૈકુંઠની વાટે.

ઇતિશ્રી કેલેયો સંપૂર્ણ.

કાચબા કાચબીનું ભજન.

- કાચબો અને કાચબી, એતો હતાં હરીનાં દાસ,
દરશન કારણે બારણે આવીયાં રાખીને વીશ્વાસ,
આવતાં નજરે બાળ્યાં ઝાલીને બાંધી માર્યાં;
કળ કળમાં તું કાચબી કુડી, રામૈયાની રીત છે રૂડી. ૧
- કાચબો કહે છે કાચબીને ભુંડી તું ધારણુ રાખ ધીર,
આપણને ઉગારશે વાસો જુગતેથી જાલવ વીર,
ચીંતા મેલી ચરણે આવો, મરવા નહી દે માવો. ૨
- વારે વારે તુને વારતી કંથ માદું ન માન્યું કેણુ,
કાળ આવ્યો કોણુ રાખશે તમે નીચાં શું ઢાળો નેણુ,
પ્રભુ તારો નાવીયો પ્રાણી, માયે આવી મોત નીશાની. ૩
- અખળાને ઇતિહાસ ન આવે કરે કોટી ઉપાય,
કીધું ન માને કોઈનું ગાયું પોતાનું ગાય;
એવી વીશ્વાસની વાણી, પ્રથમ પહેલી મત છે પાની.
- કાચબી કહે ક્યાં ગયો તારો રાખણુ વાસો રામ,
પ્રાણુ ગયા પછી પહોંચશે, શું કરશે તારો રામ;
મુવા ટાણે મતી મુંઝાણી, તુટ્યા પછી ઝાલવું તાણી. ૪
- ત્રીકમજી ત્રણ લોકમાં મારે, તમારો છે વીશ્વાસ,
અટક પડે ત્યારે આવજો મારા આતમના ઓધાર;
હોમાળાજી વાત છે છેલ્લી, થાજે અખળાના ખેલો. ૫
- ત્યારે કાચબી કહે કોણુ ઉગારે, વારો જાતો રહો જુગદીશ.
ચાર દીવસથી સળગાવીયાં, લપ્પને ઓર્યાં વીચોવીચ;
આમાંથી જો ઉગરીએ, પાણી બહાર પગ ન ભરીએ.

બળતી હોય તો એસ મારી પીઠ પર રાખું પ્રાણ,
 નીંઘા કરે છે મારા નાથની, એતો મારે છે મુજને જાણ;
 વાલો મારો આવશે વાર, આપણને ડિગારવા સાર. ૮
 કાયખી કહે કીરતાર ન આવ્યા, અને આપણો આવ્યો અંત,
 હરી નથી કોના હાથમાં તમે તે શું બાંધ્યો તંત;
 જેનો વીશ્વાસ છે તારે તેનો ઇતિહાસ નહીં મારે. ૯
 વીકલજી મારી વારે ચળે શામળા કરજે સાર,
 લાજ લોપાશે લોકમાં પછી બીજી કોની વાર;
 હરી મારી હાંસી થાશે, પ્રભુ તારી પતીત જાશે. ૧૦
 ત્યારે કેશવજીએ કરણા કરી મોકલ્યો મેઘ મહાર,
 આપણમાંથી ડિગારીયા ઝાલ્યા કાયખાને કીરતાર;
 મોજલ કહે ભરસો જેને, ત્રીકમજી તારશે તેને. ૧૧

સમાપ્ત.

કલ-દરની કટાર અથવા સંસાર ખાંડાની

ધાર—ભયંકર ખૂનરેજી અને
 લોહોની નદીઓ જેવડાવનારાં દશ્યેનાં આમેહુખ ચિતાર, મહા-
 ત્માઓના ચમત્કાર, પિથાચોની પાપલીલા, પાપીનો ભયંકર
 જુદમ, જસસોની બહાદુરી, ચયતાની ચક્રર, ભોંયરામાંનાં ભેદ
 ભરેલાં કુકર્મો, છુપી કટારોનું પરાક્રમ આદિ સર્વ વિષયો વાંચતાં
 ખાવા પીવાનું પણ લુલી જવાય છે. પાકું પૂઠું મૂલ્ય રૂ. ૨)

રૂપીયા સવામાં ઇંગ્રેજ શિખવું છે ?

થોડા વખતમાં થોડી મહેનત જરૂર જેટલું ઇંગ્રેજ શિખનાર
આજકાલ સર્વ બાબતોમાં અને સર્વ ઠેકાણે ઇંગ્રેજ ભાષાને
પ્રચાર થવાથી ઇંગ્રેજ નહિ બલુનારાઓને શું નથી વેઠવું પડતું
સારી બુદ્ધિ હોવા છતાં તેમજ સારા હુનરો આવડતા હોવા છતાં
ફક્ત ઇંગ્રેજ નહિ બલુવાથી કેટલા બુદ્ધિશાળી યુવકો પાછળ રહ્યા
છે ? જો આવુંજ છે તો ખરીદો.

ધી સેલ્ફ ઇંગ્લીશ ઇન્સ્ટ્રક્ટર.

રાજભાષા.

આ પુસ્તક ઇંગ્રેજ બલુનારાઓને એક રત્નરૂપ છે. થોડી મહે-
નતે અને થોડું થોડું બલુવાથી આ પુસ્તકના આધારે ઇંગ્રેજ શિખી
શકાય છે, અક્ષર જ્ઞાન, લખતાં, બોલતાં, કાગળ લખતાં, વગેરે
શિખવાનું આ કિતમ સાધન છે, આંજ સૂઝી આવી જાતની બધાર
પોઢી તમામ મુકો કરતાં આમાં દોઢો સમાસ છે. નાનપણમાં બલુ-
વાને યોગ નહીં પામેલા યુવાજ્ઞાને ઇંગ્રેજ બલુવાનું આ એક અમૂલ્ય
સાધન છે. પૃષ્ઠ સંખ્યા ૩૬૪ છે. આટલી સગવડતા હોવા છતાં
કિંમત માત્ર રૂ. ૧૧ પોસ્ટેજ માફ.

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુપટે.

બુકસેલર્સ એન્ડ પબ્લીશર્સ.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

